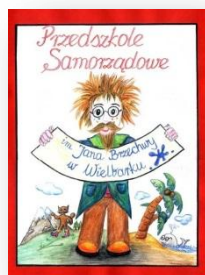

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

***Przedszkola Samorządowego
im. Jana Brzechwy w Wielbarku***

Wielbark, dn. 10.09.2018r.

I. Podstawa prawna programu wychowawczo- -profilaktycznego

1. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz.U. 2017r., poz. 59).
2. Rozporządzenie MEN z dnia 21 lipca 2017 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2017 r., poz. 1451).
3. Rozporządzenie MEN z dnia 1 lipca 2017 r. w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania (Dz. U. 2017r., poz.481).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 09 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
5. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2014 r. poz. 1157);
6. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1656);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017, poz. 356);
8. Konwencja o Prawach Dziecka;
9. Statut Przedszkola Samorządowego im. Jana Brzechwy w Wielbarku.

Wstęp

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą programową jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej, tj. dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, a także kieruje procesami wychowawczymi pracowników. Ponadto integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, tworzy wspólny front oddziaływań dydaktycznych i kieruje je na właściwe tory.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków. Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Program wychowawczo-profilaktyczny Przedszkola Samorządowego im. Jana Brzechwy w Wielbarku odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

II. Założenia programu

+ Cel główny:

Celem głównym programu wychowawczo-profilaktycznego Przedszkola Samorządowego im. Jana Brzechwy w Wielbarku jest kształtowanie środowiska sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego wrodzonego potencjału oraz możliwości twórczych i intelektualnych, a także przeciwdziałanie wszelkim okolicznościom, które mogą ten proces zakłócić.

+ Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

- Uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;
- Budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także postawy poszanowania drugiego człowieka, jego własności i opinii;
- Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych;
- Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- Kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia swojego i innych; w tym: kształtowanie właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- Wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- Wdrożenie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo;
- Wzmacnianie wśród wychowanków więzi z przedszkolem oraz społecznością lokalną;
- Zdobywanie przez dzieci podstawowych informacji z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji wychowanek – nauczyciel oraz nauczyciel – rodzic;
- Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- Wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną bądź środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych

+ Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach

- Dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;
- Wykształcenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- Uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;
- Uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;
- Rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;
- Zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

+ Wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych

- Przedstawienie dzieciom zasad zgodnego współżycia w przedszkolu poprzez wprowadzenie Kodeksu Przedszkolaka (załącznik nr1);
- Rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;
- Przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;
- Kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;
- Wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;
- Integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.

+ Wdrożenie do działań programu „Nasz Mała Ojczyzna”

- Wykorzystywanie i tworzenie okazji do poznawania przez dzieci rzeczywistości przyrodniczej naszego regionu przez obserwowanie, eksperymentowanie, odkrywania;
- Tworzenie okazji do poznawania przez dzieci zasad organizacji życia społecznego, tradycji rodzinnej, regionalnej oraz poznawania dzieł kultury;
- Rozwijanie wiedzy dzieci o kulturze regionu Warmii i Mazur, ukazanie jej związków z kulturą narodową.

Profilaktyka logopedyczna realizowana ze wsparciem logopedy

- Stymulowanie procesu nabywania przez dziecko sprawności, od których zależy prawidłowy rozwój kompetencji językowej i komunikacyjnej;
- Zapobieganie powstawaniu wad oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka, między innymi poprzez wykształcenie umiejętności: prawidłowego sposobu połykania, odpowiedniego toru oddechowego oraz gospodarowania powietrzem.
- Doskonalenie mowy dziecka oraz zapobieganie dysharmoniom rozwojowym dzięki usprawnianiu pracy narządów artykulacyjnych, rozwijaniu i uwrażliwianiu percepcji słuchowej, wykonywaniu ćwiczeń ortofonicznych, fonacyjnych, rytmicznych i dykcyjnych.
- Stymulowanie rozwoju poznawczo-językowego oraz wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci.

Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na terenie przedszkola

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w przedszkolu;
- Zapoznanie dzieci z Kodeksem Przedszkolaka i respektowanie zasad w nim zawartych;
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw i imprez;
- Uwrażliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i w drodze do domu;
- Systematyczne uwrażliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;
- Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt i ludzi;
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.

Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w przedszkolu

- Uświadomienie dzieciom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić;
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności oraz troski za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- Rozwijanie empatii oraz promowanie zachowań prospołecznych;

- Rozwijanie wiedzy rodziców na temat przyczyn i sposobów niwelowania zachowań agresywnych wśród dzieci poprzez spotkania informacyjne i rozmowy indywidualne.

Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia

- Kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajzeń i nawyków prozdrowotnych;
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców;
- Uświadomienie konieczności zachowania ergonomii i higieny pracy (np. w postaci dbania o ciszę);
- Pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- Kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania;
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- Pogłębianie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;
- Poszerzanie wiedzy dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia.

IV. Procedury osiągnięcia celów

Metody pracy:

- Podające (opowiadania, wiersze, piosenki, pogadanki, historyjki obrazkowe, baśnie i bajki o charakterze relaksacyjnym, psychoedukacyjnym i psychoterapeutycznym);
- Aktywizujące (inscenizacje, „burza mózgów”, gry dydaktyczne, metaplany, drama);
- Eksponujące i pogładowe (spacery, wycieczki, pokazy, filmy, teatrzyki, zabawy parateatralne, pantomima, wystawy prac plastycznych, ilustracje, prezentacje multimedialne);
- Praktyczne (zabawy ruchowe i dydaktyczne, doświadczenia i eksperymenty, warsztaty kulinarne).

Formy pracy:

- Praca indywidualna z dzieckiem (w trakcie zajęć edukacyjnych z nauczycielem oraz zajęć specjalistycznych z logopedą lub psychologiem);
- Praca w małych grupach bądź zespołach;
- Praca z całą grupą;
- Udział w konkursach, uroczystościach przedszkolnych, akcjach charytatywnych i ekologicznych;

- Spacerzy, wycieczki, obserwacje przyrodnicze;
- Zajęcia grupowe ze specjalistami, obserwacje i diagnozy (logopeda,).

Współpraca ze środowiskiem:

- Nadleśnictwo Wielbark i Nadleśnictwo Parciaki;
- Koło Łowieckie ECHO;
- Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Wielbarku;
- WPZ Lemany;
- Komisariat Policji;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku;
- Ośrodek Zdrowia (lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog);
- Schronisko dla zwierząt „Cztery Łapy” w Szczytnie.

Ewaluacja programu:

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi rodzinę, a także z logopedą. Jego ewaluacją przebiegać będzie następująco:

- Ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie raz do roku na zabranii Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców;
- Program wychowawczo-profilaktyczny poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji w zależności od zaistniałych potrzeb;
- Wyniki analizy będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

V. Sposoby realizacji programu

W stosunku do dziecka:

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- Rozmowy i dyskusje;
- Rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- Czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- Stworzenie zasad obowiązujących w grupie w oparciu o Kodeks Przedszkolaka (załącznik nr1) dla prawidłowego współżycia w grupie ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ich przestrzegania;
- Ustalenie środków zaradczych zgodnie z Kodeksem Przedszkolaka stosowanych w przypadku nierespektowania ustalonych zasad;
- Konstruowanie zajęć tematycznych poświęconych takim tematom jak zdrowe żywienie czy pierwsza pomoc;
- Spotkania ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog, policjant, strażak itp;

- Zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą.
- Realizacja programów mających na celu dbałość o prawidłowy rozwój emocjonalny i zdrowie psychiczne dziecka takich jak: Przyjciele Zippiego, Strażnicy Uśmiechu.

Wstosunku do rodzica:

- Zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym Przedszkola Samorządowego im. Jana Brzechwy w Wielbarku oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- Organizowanie dla rodziców warsztatów psychologicznych w celu uświadomienia konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w domu i przedszkolu;
- Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

W stosunku do nauczycieli:

- Prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- Wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- Integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;
- Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zaburzeń zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;
- Współpraca ze specjalistami: logopedą oraz psychologiem.

VI. Prawa i obowiązki dziecka

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

- 1) Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- 2) Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje;
- 3) Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy;
- 4) Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
- 5) Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje;
- 6) Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje;
- 7) Samodzielnego dokonywania wyborów: zabawy i partnerów zabawy;

-
- 8) Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym;
 - 9) Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb;
 - 10) Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;
 - 11) Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia;
 - 12) Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje;
 - 13) Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb;
 - 14) Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.

 Ponadto w naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- 1) Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- 2) Zdrowego jedzenia;
- 3) Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości;
- 4) Badania i odkrywania;
- 5) Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;
- 6) Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- 7) Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- 8) Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

 W naszym przedszkolu wychowanek ma obowiązek:

- 1) Przestrzegać zawarte umowy i normy społeczne obowiązujące w grupie i przedszkolu;
- 2) Szanować godność osobistą rówieśników i dorosłych;
- 3) Przestrzegać zasad bezpieczeństwa i zdrowia;
- 4) Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne;
- 5) Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości;
- 6) Przebywania na wyznaczonym przez nauczyciela obszarze;
- 7) Dbać o higienę osobistą;
- 8) Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym w szkole.

VII. Prawa i obowiązki rodziców

W naszym przedszkolu rodzic ma prawo do:

- 1) Znajomości zadań wynikających z programu, planu rocznego przedszkola i planów miesięcznych w danym oddziale;
- 2) Uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielem i zebrania grupowe;
- 3) Współdziałania z nauczycielami, w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną);
- 4) Uczestniczenia w działaniach mających na celu poprawę stanu technicznego, sanitarnego i estetycznego przedszkola;
- 5) Wnioskowania o udzielenie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) Aktywnego uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- 7) Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy wychowawczo-opiekuńczo-kształcącej przedszkola;
- 8) Służenia pomocą opiekuńczo wychowawczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

Obowiązki rodziców:

- 1) Przestrzeganie statutu przedszkola;
- 2) Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory;
- 3) Respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;
- 4) Przyprawdzanie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie lub w wyjątkowych sytuacjach telefonicznie;
- 5) Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyprowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
- 6) Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego lub ogrodu;
- 7) Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu;
- 8) Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych oraz zmianach numerów telefonicznych;
- 9) Zapozdawanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;
- 10) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku szkolnego zobowiązani są dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, a także zapewnić jego regularne uczęszczanie na zajęcia;

11) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku przedszkolnego zobowiązani są do pisemnego usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach w terminie 7 dni od dnia powrotu dziecka do przedszkola.

VIII. Pożądane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych

+ Dzieci trzyletnie:

- Mają poczucie bezpieczeństwa;
- Mają dużo swobody – potrafią dostrzec konsekwencje swojego zachowania;
- Potrafią samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycieli różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;
- Współdziałają z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;
- Uczestniczą w rozmowach prowadzonych przez nauczyciela indywidualnie lub w małych grupach;
- Stosują się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współzyciu;
- Starają się ufnie i bezpośrednio odnosić do osób dorosłych;
- Dostrzegają związek między zdrowiem a chorobą;
- Znają szkodliwość niektórych produktów spożywczych (np. słodczyce);
- Rozumieją pojęcie higieny;
- Stosują higienę na co dzień: myją ręce przed/po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi zwierzętami;
- Dbają o czystość własnego ciała: ubrania, bielizny;
- Używają wyłącznie swoich przyborów toaletowych;
- Wiedzą, że nie może samodzielnie stosować leków i środków chemicznych (np. środków chemicznych);
- Nabywają umiejętność odmawiania bez poczucia winy (asertywność);
- Biorą aktywny udział w zabawach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (gimnastyka buzi i języka, ćwiczenia oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, ćwiczenia z emisji głosu).

+ Dzieci czteroletnie:

- Znają zasady dotyczące zgodnego współzycia z innymi dziećmi i przestrzegają ich;
- Potrafią wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;
- Potrafią poprosić o pomoc w trudnej sytuacji;
- Rozpoznają i nazywają podstawowe uczucia u siebie i innych;
- Wiedzą, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;
- Sprawnie wykonują czynności samoobsługowe, współdziałają z rówieśnikami;
- Nie okazują zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;
- Uczestniczą w opiekowaniu się nowo przybyłymi kolegami;

-
- Planują własne działania, gromadzą informacje o sobie;
 - Potrafią zaprezentować rodzicom własne umiejętności;
 - Znają osoby, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;
 - Nie oddalają się poza wyznaczony teren bez wiedzy i zgody dorosłych;
 - Znają schemat piramidy zdrowego żywienia;
 - Orientują się w zasadach zdrowego żywienia (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo itd.);
 - Wiedzą na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne);
 - Podają przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania (m.in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu);
 - Przewycięzają niechęć do spożywania niektórych potraw;
 - Udzielają swobodnych wypowiedzi ustnych, poprawnych pod względem gramatycznym; wymawiają prawidłowo większość głosek;
 - Potrafią się skupić; używają wyobraźni w celu określenia możliwych konsekwencji swoich działań.

Dzieci pięcioletnie i sześcioletnie:

- Radzą sobie z własnymi emocjami, właściwie reagują na przejawy emocji u innych;
- Znają swoje upodobania, zainteresowania, poszukują różnych form aktywności;
- Potrafią wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- Wyrażają się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafią wysłuchać wypowiedzi innych;
- Współdziałają w zespole podczas zabaw i prac porządkowych;
- Potrafią wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;
- Współdziałają z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;
- Próbują samodzielnie rozwiązywać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- Rozumieją wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- Przeciwdziałają się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania bądź dokuczania;
- Są świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami;
- Wiedzą, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, komputer, telewizja, narkotyki).

Rodzice i nauczyciele:

- Są świadomi zagrożeń i kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w Internecie;
- Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi;

-
- Prowadzą dyskusje z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier;
 - Kształtują przyjazny klimat w przedszkolu, budują prawidłowe relacje rówieśnicze;
 - Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń psychicznego dzieci i młodzieży;
 - Doskonalą kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.